

HEGEL, Georg Wilhelm Friedrich. *Malá logika: encyklopedie filozofických věd*. I. díl. Praha: Svoboda, 1992. Filozofické dědictví. ISBN 80-205-0153-3.

(vybrané pasáže jen a pouze pro účely kurzu)

„Produktem a obsahem myšlení jako činnosti zvláštního jsou kategorie. Kategorie, jak je fixuje rozvažování, jsou omezená určení, formy podmíněného, závislého, zprostředkovaného. Pro myšlení, jež se omezuje na kategorie, nekonečno a pravda neexistují; není schopno žádného přechodu k nim (to je proti důkazům existence boha). Tato myšlenková určení se též nazývají pojmy; pojmout nějaký předmět neznamena tedy nic jiného než uchopit jej ve formě něčeho podmíněného a zprostředkovaného a tak jej přeměnit, pokud je pravdivý, nekonečný a nepodmíněný, v něco podmíněného a zprostředkovaného.“

„Reflexe znamená v první řadě překročení izolované určitosti a takové její vztahování, jímž je sice zasazena do nějakého poměru, nicméně si zachovává svou izolovanost. Naproti tomu dialektika je takovým imanentním překračováním, v němž se projevuje jednostrannost a omezenost rozvažovacích určení ve své pravé podobě, totiž jako negace těchto určení. Veškeré konečno záleží v tom, překonávat sebe samo. Dialektično je tedy hybnou duší vědeckého postupu a jediným principem, jímž se do obsahu vědy dostávají imanentní souvislost a nutnost.“

„Spekulativno není co do svého opravdového významu ani jen předběžně, ani definitivně něčím pouze subjektivním, nýbrž že je to naopak výslovně to, co v sobě obsahuje jako překonané ony rozpory, u nichž rozvažování zůstává stát (a tedy i rozpor subjektivna a objektivna), a právě tím se spekulativno prokazuje jako konkrétní a jako totalita. Proto také nelze vyjádřit spekulativní obsah nějakou jednostrannou větou. Řekneme-li např., že absolutno je jednotou subjektivna a objektivna, je to sice správné, avšak zároveň jednostranné potud, že se zde mluví jen o jednotě a zdůrazňuje se jen jednota, zatímco ve skutečnosti jsou subjektivno a objektivno nejen totožné, ale také rozdílné.“